

[Socialministeren.]

Trangstilfælde, at det offentlige maa træde til, f. Eks. fordi det tilbudte Arbejde er ophørt og der ikke kan anvises andet Arbejde i Stedet for det ophørte, eller fordi de ved deres fortsatte Arbejdsvægring har bragt sig selv i en saadan alvorlig Nødsituation, at Hensynet til deres Helbred eller Velfærd gør det paatrængende nødvendigt, at det offentlige træder til, skal der ydes Hjælp, men med Tab af Valgret og Valgbarhed. Efter de gældende Regler vil et Udvalg altsaa kunne nægte Hjælp, saa længe det anviste Arbejde staaar aabent for den paagældende, eller der kan anvises ham andet Arbejde, hvorved han kan forsørge sig selv. Saafremt dette ikke er Tilfældet, eller paagældendes Helbred eller Velfærd er udsat for Fare, skal der ydes Hjælp, hvilket er i Overensstemmelse med Grundlovens § 82, hvorefter den, der ikke kan ernære sig eller sine, er berettiget til Hjælp af det offentlige.

Naar man ser paa, hvilke Ændringer det af Partiet Venstre stillede Forslag vil medføre i den gældende Retstilstand, maa det straks bemærkes, at Bestemmelsen om, at der ikke kan ydes Kommunehjælp til Personer, der i Henhold til Arbejdsløshedslovens § 17, Stk. 2, ikke kan faa Arbejdsløshedsunderstøttelse, allerede med den nu gældende Formulering af Arbejdsløshedslovens § 17, Stk. 2, vil medføre, at der vil kunne nægtes Hjælp i videre Omfang end nu, idet Retten til Arbejdsløshedsunderstøttelse først genindtræder, naar den paagældende har haft Arbejde af ikke midlertidig Art, det vil sige Arbejde i over 3 Uger, og der vilde da heller ikke kunne ydes Kommunehjælp, førend en Person havde haft Arbejde af saadan Karakter. Men en saadan Regel vil kunne medføre, at der ikke maa ydes Hjælp — idet jeg gaar ud fra, at det er Meningen med Forslaget, at der ikke heller maa ydes Fattighjælp — til en Person, der er trængende, og for hvem der ikke staaar noget Arbejde aabent.

En Nægtelse af Hjælp i Tilfælde, hvor det anviste Arbejde ikke længere staaar aabent for paagældende, og hvor der ikke kan anvises andet Arbejde, vil efter min Mening være i Strid med Grundloven, da denne maa forudsætte, at det offentlige enten anviser paagældende Arbejde, hvormed han kan forsørge sig selv, eller afhjælper Trangstilfældet ved at yde Hjælp.

Saafremt det af Venstre stillede Forslag om Ændring i Arbejdsløshedslovens § 17, Stk. 2, blev gennemført, vilde nævnte Bestemmelse naturligvis virke endnu grellere.

Lovforslagets § 2 tilsigter at ændre § 297, Stk. 1, saaledes at den ydede Kommunehjælp ikke maa overstige Aldersrentens Grundbeløb plus 100 Kr. for hvert hjemmeværende Barn under 15 Aar.

Den ærede Ordfører for Forslagsstillerne, det ærede Medlem Hr. Kjær, har tidligere her i Tinget, ved første Behandling af Finansloven for 1936—37, udtalt, at den nugældende Bestemmelse i Forsorgslovens § 297 efter hans Mening maatte medføre, at der normalt — og i alt Fald ikke uden Kommunalbestyrelsens Samtykke — efter § 297, Stk. 2, ikke maa ydes Kommunehjælp med højere Beløb end Taksten for Aldersrente, naar den understøttede ikke er arbejdsudygtig, medens man nok kunde anvende Taksterne for Invalidere, eventuelt med Tillæg, naar der foreligger Nedsættelse af Erhvervsevnen.

Jeg har tidligere haft Lejlighed til at redegøre for Ministeriets Praksis i denne Henseende, men vil dog ved denne Lejlighed kort gentage, at Ministeriet allerede i Skrivelse af 17. November 1933 udtalte, at det normale Maksimum for Kommunehjælpens Størrelse i Henhold til Forsorgslovens § 297, Stk. 2, er den den paagældende tilkommende Invalidere, for Ægtefæller Invalidere til Ægtepar, der begge opfylder Betingelserne for at oppebære Rente, inklusive Tillæg efter Folkeforsikringslovens § 40, Stk. 1, eventuelt Børnetillæg og Tillæg svarende til de personlige Tillæg til Invalidere, og dette Standpunkt er siden fastholdt i Ministeriets Cirkulære af 27. Marts 1934 og 31. Maj 1935. Det er saaledes Ministeriets Opfattelse, at Kommunehjælpens Maksimum er Invalidere, og den Opfattelse maa begrundes dermed, at den, der paa Grund af Arbejdsløshed, forbigaende Sygdom el. lign., bliver ude af Stand til at forsørge sig eller sine, trænger til en lige saa høj Understøttelse som andre Personer under 60 Aar, der paa Grund af Invaliditet oppebærer Invalidere. De for Aldersrenten fastsatte Beløb er derimod beregnet paa Forsørgelse af de paa Grund af Alder arbejdsudygtige, og kan derfor ikke anses som Maalestok for, hvilken Understøttelse der bør ydes som Kommunehjælp i Almindelighed.

Det ærede Medlem Hr. Kjær har nu for sit Vedkommende stillet Forslag om Ændring af § 297, Stk. 1, hvorefter den af det ærede Medlem hidtil foreslaaede Fortolkning af den gældende Bestemmelse skal ophøjes til Lov. For at tydeliggøre, hvad dette Forslag vilde betyde, saafremt det blev Lov, vil jeg nævne et Par Tal, idet